

NOBILE

tábornok utolsó utja
Rómától Kyngsbayig
Csütörtöki és a Belvárosi Moziiban.

A BREMEN

és utasai a

Grey Islandon

Mészöly Gedeon, a szegedi egyetem új bölcsészeti dékánja, végre megszerezte a darabont-kalendáriumot

(A Délmagyarország munkatársától.) A szegedi Ferenc József Tudományegyetem fakultásai nemrégén választották meg jövő évi dékánjait. A választás eredményeképpen a jogi kar dékánja a jövő tanévben dr. Polner Odón lesz, az orvosi karé dr. Hainiss Elemér, a bölcsészeti dr. Mészöly Gedeon, a matematikai fakultásé pedig marad dr. Szentpétery Zsigmond, az idei dékán.

Mészöly Gedeon megválasztása bizonyára élénk feltűnést kelt majd az egész országban és felidézi a Tótágas-affér bonyodalmas történetének emlékeit. A Tótágas szerzője, mipt ismeretes, annakidején vizsgálatot kért az egyetem tanácsától önmaga ellen, ezzel azután le is került az egész affér a napirendről. Hogy milyen eredménnyel végződött ez a vizsgálat, vagy hogy egyáltalában lefolytatták-e, azt az egyetemi hatóságok még mindig titokban tartják. A dékánválasztás mindenestre azt bizonyítja, hogy a vizsgálat eredménye nem lehetett marasztaló a Tótágas szerzőjére, mert különben a fakultás nem igen választotta volna meg erre a diszes, reprezentatív méltóságra.

Mészöly professzorral a napokban az uccán találkoztunk. Az Iskola-uccában sétált és mélyen elmerült valami rojtos-szélű füzet tanulmányozásában. Amikor köszöntöttük, mosolyogva mutatta a füzetet:

— Végre megkaptam Szalay főkapitánytól ezt a nevezetes kalendáriumot — mondotta — Maró Gergely darabont-kalendáriumát, amelynek szerzői tisztségét is rám akarták ruházni.

Nagyon kíváncsi voltam a »művemre«, mert utóvégre joggal érdekel, hogy mi van benne. Sokáig kutattam utána eredménytelenül. Végigkerestem az összes könyvtárakat, de sehol sem volt meg. Végre megtudtam, hogy Szalay József könyvtárában van egy példány belőle. Most kölcsönkaptam. Ugy gondolom, élvezetes olvasmány lesz.

Megkérdeztük Mészöly professzortól, hogy befejezte-e az egyetemi hatóság az általa kért vizsgálatot.

— Ezt én magam sem tudom — válaszolta — az eredményről nem értesítettek. Nem az én dolgom, hogy érdeklődjem utána. Ha lesz valamikor eredmény, majd értesítenek hivatalosan róla. Engem már nem nagyon izgat ez a kérdés. Sokkal jobban érdekel Maró Gergely kalendárium. Nézze, milyen szép illusztráció van a címlapján. Kossuth Lajos beszélget a hajdani vörössapkásokkal. De hogy ez az atrocitás mit jelent itt, alul, azt egyelőre nem tudom. Talán a szövegből kiderül, hogy miért püfölik azt a kétségbeesett atyafit. Ez a püfölő ur, úgy látom, szolgabíró akar ábrázolni.

Ezután a dékánválasztásról beszélgettünk, de Mészöly Gedeon nagyon szűkszavú volt.

— Hát igen, megválasztottak dékánnak — mondotta csöndesen — én meg elfogadom a tisztséget. Hogy miért választottak meg, azt szintén nem tudhatom.

Mást nem is mondott. Ismét a kalendáriumról beszélt és nagy érdeklődéssel lapozgatott benne ott, az Iskola-uccában.

Közigazgatási hadjárat egy ember ellen, aki lakásokat épített

Kaptuk és minden kommentár nélkül leközzöljük az alábbi levelet:

Mélyen tisztelt Szerkesztő ur. Önt bizonyára érdeklik a mesék. Engedelmelem elmondok egyet én is. Ne méltóztassék félni, nem Alibabáról lesz szó, sem a spanyol inkvizícióról, csupán csak Szeged sz. kir. város közigazgatásáról szolgálok egy jellegzetes történettel és bár mesém vége az Urnak 1928. esztendejében játszódik le, fantasztikum szempontjából nem marad az előbbieknél mögött.

Az elején kezdem. Hét évvel ezelőtt, 1921-ben három és fél hold földet vásároltam a Kálvária mögött abból a célból, hogy rajta nagyszabású gallértisztító gyárat létesítsek. A város tanácsa és az Országos Földbirtokrendező Bizottság erre való tekintettel a földvétel jóvá is hagyta. A gyár épületét tető alá is hoztam, mire azonban a gyár üzembehelyezésére került volna a sor, a kemény gallér hirtelen kiment a divatból. Annnyira kiment, hogy a legkisebb gallértisztító műhelynek sem jutott munka. Ott álltam a nagy darab földdel és a nagy gyárépülettel tanácstalanul, mert minden vagyonomat befektettem régi tervem megvalósításába. Még a mindennapi megélhetéshez szükséges pénz sem állt rendelkezésemre.

Végül kétségbeesésemben felmentem a városi mérnöki hivatalba érdeklődni, hogy földemből miképpen értékesíthetnék egy-két parcellát. A mérnöki hivatalban azt a felvilágosítást kaptam, hogy mérnöki tervrajz alapján a földemet tetszőszerinti darabokra telekkönyvileg felosztathatom. A

tanácsot megfogadtam és két parcellát nyomban el is adtam. Ezekre a parcellákra a vevők a város tanácsától

szabályszerű építési engedélyt is kaptak.

Ez a siker azt a tervet érlelte meg bennem, hogy én is építkezéssel próbálkozzam. A nagy lakásínségre gondoltam és úgy véltem, hogy számukom megvalósításával a városnak szociális szolgálatot is teljesítek. Egyszerre három építkezési engedélyt kértem a várostól és ezeket az engedélyeket minden nehézség nélkül meg is kaptam. Azonnal lebontattam a gyárépületet és részben ennek anyagából

tíz darab egy és két szobás kis kertesházat építtettem.

Felesleges kiemelnem, mert köztudomású, hogy abban az időben a magántőke számára milyen súlyos áldozat volt a lakásépítés. En azonban Amerikában, a szédületes lehetőségek hazájában nevelkedtem és virtusból még ártézi vizet, sőt villanyt is vezettettem kis telepemre, pedig körülbelül fél kilométernyi távolságra kellett értük elmennem.

Büszke öröm fogott el, mikor elkészültem ezzel a kockázatos és nehéz munkával és titokban vártam az arany kitüntetést a város tanácsától, amiért egész vagyonom kockáztatásával beleugrottam ebbe a lakástermelő vállalkozásba.

Ugy látszik azonban, hogy gazda nélkül csináltam meg a számadá-

Valakinek szemét szurt a dolog és felhívta a hatóságok figyelmét erre az én üzérkedő, destruktív munkálkodásomra.

Itt kezdődik azután a közigazgatás, amely az én sorsomat alaposan elközigazgatta. Először abban nyilatkozott meg, hogy

a város hatósága elutasította azt a három építkezési engedély iránti kérelmemet,

amelyet legutoljára nyújtottam be. A tanács elutasító végzésének az volt az indoklása, hogy az építési szabályrendelet értelmében kétszázötven négyszögletes telken nem lehet építkezni. Pedig nemrégén a város hatósága nekem is, de körülöttem másoknak is több építési engedélyt adott ki ilyen, vagy még ennél is kisebb telkekre, (nem szólva az Ottovay és Winkler félteléről, sem a Somogyi telepről, ahol egyetlen telek sem haladja meg a kétszáz négyszöglet.) A tanács azonban nem elégedett meg az építkezési engedély megtagadásával, hanem mivel időközben a három ház fel is épült,

szabálytalan építkezés címén három millió korona pénzbüntetést is rótt rám.

Ez csak izeltője volt a továbbiaknak.

Egy szép napon kiküldték a telepemre a tiszt főorvost, aki

a szabadban épült kertés házakat egészen ségteleneknek nyilvánította,

megfelekedve a városban található dohos pincelakásokról.

Kiküldték a tűzoltóparancsnokot, aki az egy mástól hatvan méternyi távolságra épült, minden udvaron vízcappal ellátott, cseréptetős házakat

tűzveszélyeseknek találta.

Minék szaporítsam a szót. A nóta végén én lettem Szegeden a legelvetemültebb ember, ártatlan házaimat pedig csákányhalálra ítélte a városi hatóság. A tanács ráadásul még az O. F. B.-nél is feljelentést tett ellenem, hogy a földet nem arra a célra használtam fel, mint amelyre vásároltam.

A bíróság a tárgyalások során beigazolta látni jóhiszeműségemet és ártatlanságomat és a vád alól jogerősen fölmentett, egyelőre házaim is állnak még, de

a bíróságok, a négy évig tartó herce-herce ügyvédi költségek, a hatóságilag megrendített üzleti hírnevem és hitelom következében husz évi szorgalmas munkával és idegenben összegyűjtött tekitélyes vagyonom utolsó filléréig elveszett, megsemmisült.

Amikor ezt megállapítottam, keserűen, de megkönnyebbülten sóhajtottam fel, hogy végre nincs már mit féltennem, nyugodtan alhatok legalább.

De tévedtem. A közigazgatási moloch még nem lakott jól. A város tanácsa most, utjabban

huszezer pengő bírságot szabott ki rám szabálytalan parcellázás címén.

Ezzel azután az elkövetkezendő husz esztendő munkájának esetleges anyagi eredményeit is lefoglalta. Huszezer pengő bírság egy olyan jóhiszemű, közhasznúnak vélt kihágásért, amellyel magamot kívül senki emberfiának nem ártottam, kárt nem okoztam, — sok egy kicsit. Nem is birom már panasz nélkül elviselni. Önhöz fordulok szerkesztő ur, illetve önön keresztül a nyilvánosságához, a közvéleményhez apellálok. Méltóztassék a helyszínen meggyőződni az általam elkövetett »gaztett« súlyosságáról. Tizenkét kis lakóház áll a telepem, amelynek építése husz különböző iparost és napszámost juttatott két éven keresztül tisztességes megélhetéshez és tizenegyet családot tisztességes, emberi lakáshoz. Nem most, hanem hat évvel ezelőtt, amikor a város hatósága egyetlen lakás építéséért is toronyórát ígért, amikor még a Somogyi telep is csak bizonytalan terv volt.

Ez volt az én bűnöm és ime a büntetése.

Abban a reményben, hogy levelem közzétételét nem tagadja meg, maradok szerkesztő urnak öszinte tisztelője

Moskovics Miksa.

ZORO-HURU A két horgászbolond
REGINÁLD DENNY vel **Megnősiülők**

Vasárnap a Belvárosiban.

Nyári helyiség telefonszáma 16-33.

Madge Bellámy a Csókos lány
Sally Phipps Szerelmes gimnazista

Vasárnap a Korzóban.

PAUL VEGENERREL
Kurtizánok tündöklése

Balsac regénye
8 felvonásban
hétfőtől szerdái a
Belvárosiban

Nászéjszaka akadályokkal
Hurrá cowboy

6 felvonásban és

6 felvonásban hétfőn és kedden a Korzóban